

April 2016

I denne utgaven:

I dette nummeret:

Leder, side 2

Melding fra "Byen vår", s. 2

Busstur til Runde, omtale, s.3

Studiegruppene, kommentar
ved studiekoordinator, s.4

Referat fra temamøtet:

Hekseprosessene i Norge, s. 5

Norske pensjonister er langt
lykkeligere enn folk flest tror,
s. 6-7

Dagliglivet er ikke som det var –
og slett ikke som det vil bli, s.8

Protokoll fra Årsmøte 2015 for
Pensjonistuniversitetet i
Ålesund, s. 9

Vedtekter for Pensjonistuni-
versitetet i Ålesund, s. 10

Informasjon om kontakt-
adresser til gruppene,
tillitsmenn, om formåls-
paragrafen og avtalte møte-
tider for gruppene:

Kontaktadr. til gruppene, s. 11
Tillitsvalgte for 2016, s. 12

Møteplanen våren 2016, s. 12

Støtt våre sponsorer:

BRAGES Bilforretning og
Sparebanken Møre, s. 11

Org.nr. 987 814 217
Bankkonto 3910 26 50933
Våre nettsider finner du på
www.puiaa.no

Kø på Byrampen langfredag 2016

¿ Har du husket å betale kontingent for 2016 ?

Møter, temamøter og turer fremover

28. april: Brit Isaksen: **Noen av verdens mest berømte diamanter, og smykker laget av lokale smykkesteiner (mineraler)**

10. mai: **Medlemstur til Runde** **Frist påmelding 3.mai!**

25. august: Hans Chr. Børresen: **Kathrine Anker Møller**

September 2016: Temamøtet i september arrangeres også i år i samarbeid med Seniorfestivalen og Demensforeningen

Se gjerne på våre hjemmesider www.puiaa.no for oppdatert informasjon!

Det faste er at vi møtes siste torsdag hver måned, på Høgskolen i lokalet Naftadjupet, kl. 18:00—og at vi møtes til sosialt samvær etterpå, over en kopp kaffe og litt å bite i. Inngangspenger kr. 50,-

Frist påmelding 3.mai på turen til Runde

Jeg vil gjerne bli medlem av Pensjonistuniversitetet i Ålesund

Fornavn: _____ Etternavn: _____

Fødselsdato (må oppgis): ____/____/____

Gateadresse: _____

Postnummer: _____ Poststed: _____

Mobiltelefon: _____ Fasttelefon: _____

Din epostadresse: _____

Bladet blir sendt pr. epost til alle medlemmene. Ønsker bladet også i posten ____ (sett X)

Medlemskapet er gyldig når kontingent kr 300,- er betalt til konto 3910 26 50933

(Husk å oppgi eget navn ved innbetaling).

Du må gjerne melde deg inn ved å sende en epost med alle opplysningene til: post@puiaa.no
eventuelt direkte til sjur.brande@live.no eller herbert@gartz.no

HEI IGJEN!

Ja, nå har vi for lengst passert solsnu, og går lyse-
re og forhåpentligvis varmere dager i møte. Vi har
hatt mange triste dager og mye regn i det siste,
jeg håper det kan bli en forandring snart.

I skrivende stund er vi midt i påska, og været har
vel bare vært så som så. Men vi kan være glad vi
bor i en liten avkrok av verden. I forhold til det
som har skjedd i Brussel og før jul i Frankrike, er
været klart av mindre betydning. Det er en stor
tragedie for alle som er rammet, de drepte, de
sårede, pårørende og vennene, langt flere enn de
som ble direkte berørt. La oss håpe at vi i vårt lille
land får slippe flere terrorhandlinger enn den
som rammet oss på Utøya.

Norge er jo et av verdens beste land å bo i, men
det er litt å sette fingeren på her også dessverre.
For noen uker siden ble direktøren i Helsedirekto-
ratet intervjuet i Dagsnytt 18 om hvordan sam-
handlingsreformen hadde virket, ifølge en under-
søkelse som direktoratet hadde gjennomført.
Dessverre var det ikke bare lystelige resultat. I
cirka 50% av tilfellene var det betydelige og til
dels svært alvorlige avvik. Som oftest skyldtes
dette mangelfull kommunikasjon mellom sykehus
og kommune, særlig med hensyn til hvilke medisi-
ner pasienten skulle ha etter utskrivningen. Vi vet
at hjemmetjenesten i kommunene kan være
ganske hardt presset, og får bare håpe at alt er på
stell i Ålesund og nabokommunene.

Etter mye om og men er det dessuten klart at de
fleste av oss fortsatt skal bo i Ålesund kommune
etter kommunereformen. Det er jeg glad for, selv

om det for så vidt hadde vært greit å bo i en stor-
kommune, uvisst med hvilket navn, med Ålesund
by som den største og viktigste bydelen.

Jeg er faktisk mer skeptisk til språkformen, selv
om det ifølge lovverket skal være skriftlig svar på
den målformen vi har henvendt oss til kommu-
nen på. Argumentet om at i Ivar Aasens hjemfyl-
ke bør vi ha nynorsk som vårt «offisielle» språk,
kjøpes kanskje ikke av alle? Men det går seg vel til
etter hvert, det gjør det meste.

Et annet viktig spørsmål er hvilke kommuner som
blir med i den nye storkommunen. Blir det Åle-
sund, Stranda, Hareid, Sande, Haram, Sula? Det
har vært lange og grundige forhandlinger om
dette spørsmålet, men ennå er mye uavklart.
Her er jeg fristet til å si: Den som lever, får se!

Hilsen,

Åshild

«Byen vår» vil gjerne ha flere medlemmer!

Invitasjon

Har du lyst til å være med å diskutere interessante
temaer?

Søker etter 5-6 personer damer og herrer til å bli
medlem i gruppen «Byen vår».

Møtene er annenhver tirsdag 10-12 i Pensjonistens
lokaler på Aspøya. Se side 12.

Ta kontakt med:

leder Egil Mjelva tlf. 97 70 93 03; Arne Edvardsen tlf.
91 72 91 76; eller Kjersti Torben tlf. 99 10 76 41

*Vær snill å si fra om endringer i dine adresser, telefonnummer, e-poster, og andre ting som vi kan
bruke for å nå frem til deg med beskjeder, forsendelser og spørsmål.*

*Det er tidkrevende for styret å finne ut av slike ting i etterkant,
og du kan gå glipp av ting!*

Busstur til Runde og Herøy 10.mai

Det har skjedd mye interessant på Runde siden sist du var der. Se programmet som følger.

Påmelding skjer til Helene Birkeland, enten på e-post: helbirke@online.no eller via SMS/tlf. 9092 1130.

Siste frist er 3.mai.

Prisen er kr. 650/person, som dekker reise, ferge, mat og inngangspenger og det hele, men det på fergen velger du selv. Ta gjerne med gode venner, det er plass til 52 personer.

Beløpet betales til konto 3910.36.05532 når du får beskjed om det. Husk da å oppgi deltager navn.

Si fra om du er allergisk for noe, eller om det er andre ting som du gjerne vil at vi skal ta hensyn til, ved påmeldingen. Si også fra hvor du ønsker å gå på bussen.

Avreise Rutebilsentralen kl. 0830 med Turistbussen; avreise Moa kl. 0845; avreise Blindheim kl. 0900

Ferge fra Sulesund kl. 0930, coffee & komfortstop

Ankomst Herøy gård kl. 1030

Program Herøy gård: Omvisning med guide

http://lokalhistoriewiki.no/index.php/Her%C3%b8y_gard

Idag er det Herøy kystmuseum som holder til på Herøy gård. Herøy har en lang historie, og omtales ofte som Sagaøya, grunnen for dette er nok at den er nevnt flere ganger i sagaene. Her er rikelig med historie vi bør kjenne til.

På det høyeste platået på øya ble Herøy kirke bygd, den er trolig påbegynt på 1100-tallet. Her lå også en gildestue som tilhørte Trondheim Domkapitel. Hovedhuset slik det står i dag ble bygget i 1752 mens garden fremdeles var prestegard.

Avreise Herøy gård kl. 1130

Ankomst Rundesentret kl. 1200

Program Rundesentret:

Lunsj kl. 1200, fiskesuppe med brød, dessert og kaffe.

Guidet omvisning tar ca. 90 minutter. Inkludert er filmen *Havets sølv*, Rundeskatten og om fuglene som kommer til Runde hvert år.

Foredrag i auditoriet: 1. I utgangspunktet om forskningen som gjøres ved hjelp av undervannsglidere.

2. Hvis dette avlyses på kort varsel, vil det bli et *Historisk tilbakeblikk* med Marie Runde.

Foredrag primært: Forskning med undervannsglidere

«Glidarar er ubemanna undervassfarkostar som kan gjere målingar på djupt vatn i opptil eit år før dei må plukkast opp. Dei kallast glidarar fordi dei er ein slags undervassglidefly: Dei brukar ikkje ein propell for å skape framdrift, men gjer seg vekselvis tyngre enn og lettare enn vatn, og kan derfor glideflyge både opp og ned gjennom vassøyla. I Noreg driftar eit samarbeidsprosjekt mellom Universitetet i Bergen, Havforskningsinstituttet og Runde Miljøsen-ter 9 glidarar. Desse vert brukt til å undersøke tilstanden i havet ned til 1000 m djup.»

Rette vedkommende kan bli kalt ut på utsetting av slike farkoster på kort varsel. I så fall kommer Marie Runde inn. På hennes forrige foredrag var det 120 mennesker som hørte henne.

Avreise fra Runde kl. 1500; ferge fra Hareid kl. 1630 med coffee & komfortstop; tilbake i Ålesund kl. 1730-1800.

Foredrag sekundært: Runde i eit historisk tilbakeblikk

Marie Runde som sjølv er oppvaksen og bur på Runde, har dukka ned i Runde si historie frå 1700-talet og fram til i dag. Ho har leita fram hendingar som i stor grad har samanheng med plasseringa av Runde, veret og naturressursane som er der. Alt dette har også skapt eit folkeslag som er vane med å greie seg sjølve, er vane med å halde ut fysiske påkjenningar og kanskje også kjenne seg trua utanfrå.

I forteljinga si ser ho på samfunnsutviklinga før og etter Rundebrua kom, kva fyret har betydd og heilt fram til kva det har hatt å seie for øya at Runde Miljøsen-ter vart etablert der. Foredraget blir akkompagnert av vakre bilder frå Runde – frå gamle dagar og i dag.

Studiegruppene

Det er stor aktivitet i studiegruppene. Mange av gruppene har en ganske så fast medlemsgjeng, som setter pris både på gruppeaktiviteten og det sosiale samværet. Jeg skal sende rapporter om høstens aktiviteter, dessverre litt forsinket, og da er Folkeuniversitetet først og fremst interessert i å få melding om hvor mange som har deltatt på minst 85 % av samlingene.

Datagruppene

Datagruppene synes jeg det har vært noe vanskeligere å følge med på og holde oversikt over. Interessen for datagruppene er stor, slik at det nå er 4 aktive grupper. I gruppene velger en selv hva en vil jobbe med og legge mest vekt på. Vi er heldige og har fått fire erfarne hyggelige, fleksible veiledere for gruppene. Det kan likevel virke som at ikke alle finner seg like godt til rette, noen møter sjeldnere opp, eventuelt tar kontakt med annen gruppe.

Noen er såpass nybegynnere at det kan være vanskelig å komme inn i en gruppe som har holdt på en stund. **Selv om vi ikke har noen ren «nybegynnergruppe» nå, kan du melde fra, så vil vi prøve å få til begynnergruppe til høsten.**

På bakgrunn av erfaring så langt, vil jeg nevne noen punkter og tanker:

Den som skal bli med bør jo ha egen bærbar PC, bruke ikke altfor gammelt Windows-program (Windows 7 eller nyere), og helst ikke Office-program eldre enn MS Office 2007. Obs: Vi bruker ikke for eksempel «Open Office» eller «Libre Office».

En bør ha konkrete tanker om hva man vil bruke sin PC til: Vil du bruke e-post? Word? Excel? PowerPoint? Internett? Nettbank? Handel? Bestillinger?

Man bør regne med å bruke PC-en flere dager i uka, skal en få litt trening. Egenaktivitet og trening er svært viktig. Når en gruppe bare samles hver 14. dag er det helt avgjørende for læringen at en er aktiv i mellomtiden, ikke minst i vår alder.

Dersom noen finner at det likevel ikke er helt det en hadde tenkt seg, og lar være å komme, vil jeg be om

at disse melder klart fra om at de vil slutte, og da gjerne også hvorfor.

Ved påmelding vil jeg be om at en oppgir navn, adresse, fødselsdato (ikke personnummer). (Trenger fødselsdato for å vite at en er en virkelig person, dette har å gjøre med støtten PU får), telefonnummer og e-post adresse.

Det beste er om en kan sende dette på mail eller SMS, for å unngå feil.

Si også gjerne noe om hva du ønsker å få ut av å være med i datagruppa.

Påmeldinger, sluttmeldinger og andre spørsmål kan sendes på e-mail til noralv.breivik@mimer.no eller SMS 4144 0438. Å ringe er ikke alltid like greit, da det vil avhenge litt av hvor jeg befinner meg, noe å notere på osv. Da er det bedre å sende SMS og be meg ringe tilbake.

Noralv Breivik

Studiekoordinator

Et «råskinn av en PC—fra databehandlingsens «barndom»—som faktisk ikke er så veldig lege siden.

Våre hjemmesider: www.puiaa.no

Ikke alle er klar over, eller tenker på, at pensjonistuniversitetet har sine egne HJEMMESIDER.

Følg med på puiaa.no, så får du informasjon og nyheter mye hurtigere enn om du må vente på neste PU-blad !

28.1.2016 møtte cirka 50 personer på Naftadjupe på det nye NTNU for å høre foredrag om

Hekseprosessene i Norge

v/ Ellen Alm som kom fra NTNU i Trondheim.

De fleste har vel hørt myter om at hekseprosessene foregikk i middelalderen som vi regner fra 1030 til 1536, men prosessene foregikk etter reformasjonen.

Det hele startet i Nord-Italia og spredte seg derfra over hele Europa.

Starten på hekseprosessene falt sammen med

oppdagelsen av nye kontinent. Prosessene fant sted i både katolske og i protestantiske land. Man trodde at bokstavtro følge av bibelens lære ville rense synden fra verden. Under prosessene ble det benyttet mange former for straff: kroppsstraff, skamstraff, forvisning og bøter. Fyrstedømmene gjennomførte en hard beskatning i disse tidene.

Hekseprosessene utgjør et av de mørkeste kapitlene i historien.

Prosessene var verdslige kriminalsaker. Magnus Lagabøtes landslov av 1274 fungerte ved siden av nyere trolldomslover.

I 1593 kom det forbud mot hvit magi (legedom)

I 1609 kom Forordning om samisk spådom (gand og spådom). Etter den kunne en risikere avliving, eller også forvisning kun på mistanke.

I 1617 kom en Hovedforordning mot trolldom. Ekte trollfolk hadde etter det man trodde forbundet seg med djevelen, og skulle brennes. De som drev med hvit magi skulle miste sitt gods.

Tekster om Demonologi ble utgitt på flere verdensspråk og var populære på slutten av 1600-tallet og utover. Dette skulle være vitenskapelige studier om djevelen og var et høyt ansett universitetsfag. Troen var at djevelen gikk rundt og vervet mennesker. Det ble ut-

gitt manualer i hekseavsløring som var utbredt blant lærde og makteliten.

Troen var at djevelen gjennom mennesket utførte trolldomshandlinger. Fødselsmerker ble ansett som djevelens merke, og en kunne risikere å bli kroppsbarbert for å avsløre slike merker.

Svarte katter var djevelens gave til trollfolk. Det ble holdt samlinger på nattetid på fjell og øde steder. Heksene fløy på sopelimer. I djevlepakten ble naturlover opphevet. På disse samlingene var det dyrking av satan, spebarnsdrap og framtidig djevleskap ble planlagt. Samlingene ble helst holdt i forbindelse med høytidene så som jul og påske. St.Hans var et viktig tidspunkt.

Svarteboka inneholdt oppskrifter på hva man kunne lage, f.eks. av spebarnsfett. Drukkenskap og kvinfolk hørte ikke sammen. Kvinnen var i følge folkemeningen moralsk mindreverdig og var lettere å lokke av djevelen. I enkelte områder var det likevel flest menn som ble anklaget, f.eks. i Finland, i Estland og blant samene.

Kriser som rammet samfunnet skyldtes trollfolk. Ord hadde fysisk kraft, ble noen truet med forbannelse og uhell deretter fulgte var det trolldom (Troll i ord). Når også rettssystemet tok tak i disse sakene ble de gyldige. Tortur ble brukt for å frembringe tilståelser. Det var ofte langvarig fengsling. Ofte anga de andre som skulle ha tatt del i trolldommen.

Ild var iflg. Kirken demonutdrivende. Derfor ble mange brent. En regner med at ca. 100.000 kom i kontakt med rettsapparatet beskyldt for hekseri .

I Norge kan 750 dokumenteres, og ca. 300 ble dømt til døden. Dette må ses som minimumstall pga. tapte kil-der. Første tingboka som dokumenterer prosessene kom først i 1648. Kritiske røster nådde ikke frem.

Fra Sunnmøre ble nevnt navn som Marit Bjørndal (rettsprotokollen forteller utrolige historier og underlige vitnehistorier), Nils Rødsetbakk (ble dømt for en helbredelsessak. Han var tilbakestående og hadde stjålet en alterduk og lagt på kua for å helbrede den). Anne Mogensdatter Løset, Ingebret Størkersen «Lefsebjørn» (same) tilsto, anga mange hjelpere.

I de fleste sakene var der følgesaker som f.eks. Brita Urke som ble angitt av Marit Bjørndal.

Sunnmøre hadde mange saker. Spesielt var det mange i Vanylven, men mange ble frikjent.

Norske pensjonister er langt lykkeligere enn folk flest tror.

(Fått med dere denne saken, belyst i VG?)

Nesten ni av ti er fornøyd med livet, viser ferske tall. De er fysisk aktive, sosiale og glade.

Men blant ikke-pensjonister er inntrykket et helt annet:

– Det er tydeligvis en oppfatning der ute om at pensjonistene er misfornøyd og passive. Dette stemmer ikke med virkeligheten, og det er selvsagt gledelig, sier Wenche Frogn Sellæg (78), leder i Statens seniorråd.

Wenche Frogn Sellæg (78) i Statens seniorråd mener det er på tide at det norske folk får et mer riktig bilde av hvordan pensjonister har det og hva de driver med.

(Foto: NRK)

Kun syv prosent av befolkningen opplever at pensjonistene har det bra. Sannheten er at hele 86 prosent sier at de er godt fornøyd med hverdagen sin.

Folk flest tror også at pensjonistene er langt mer passive enn de faktisk er. 87 prosent driver med fysisk aktivitet, de fleste minst en gang i uken, mens 95 prosent av befolkningen tror de er mindre aktive.

Rundt 60 prosent ser på tv mellom en og tre timer daglig, mens 91 prosent tror de ser minst fem timer på tv.

Tallene stammer fra en ny undersøkelse om seniorennes hverdag, «Pensjonister – tidsbruk og myter», utført av TNS Gallup på vegne av Statens seniorråd, hvor 1995 pensjonister ble spurt om trivsel og hva de bruker tiden sin på.

I tillegg stilte man spørsmål til 2821 ikke-pensjonister, for å kartlegge resten av samfunnets inntrykk av dagens pensjonister.

Wenche Frogn Sellæg, som er tidligere overlege i geriatri og statsråd i tre regjeringer for Høyre, har vært pensjonist i åtte år. Hun bor i Overhalla i Namdalen, hvor hun lever et engasjert og fysisk aktivt liv med skiturer og fotturer i fjellet.

Hun er sjokkert over folks inntrykk av hvordan pensjonister har det og hva de faktisk driver med, og mener det er mye synsing og begrenset med fakta om pensjonistene blant befolkningen.

– Undersøkelsen bekrefter at vi omgir oss med masse myter. Skal vi kunne påvirke holdninger og endre synet på pensjonistens rolle i samfunnet, må vi ha frem fakta, sier hun.

Hun mener det er viktig å få endret inntrykket av at den eldre garde ikke trives med livet.

– Norske pensjonister er blant de lykkeligste i verden. Jeg tror det er fordi vi føler en stor trygghet, mange har god økonomi og helse, og man disponerer tiden som man vil.

Frogn Sellæg peker på at vi må få et sterkere fokus på den samfunnsressursen som pensjonistene faktisk er. I undersøkelsen kommer det frem at de stiller opp for familie, venner og naboer og i organisert frivillig arbeid.

– Det viser at de bidrar til verdiskaping i samfunnet selv om de ikke lenger står i lønnet arbeid, sier Frogn Sellæg.

Fakta og myter om norske pensjonister:

* 86 prosent av norske pensjonister er fornøyd med innholdet i hverdagen. 93 prosent av resten av befolkningen tror de er mindre fornøyd.

* 81 prosent er fysisk aktive minst en gang i uken. Hele 95 prosent tror de bruker mindre tid på dette.

- Rundt 60 prosent ser på tv mellom en og tre timer hver dag. 91 prosent tror at pensjonistene er på tv mer enn fem timer per dag.
 - * 3 prosent har vært i Syden mer enn to måneder det siste året. 81 prosent tror at de eldre bruker mer tid i sydligere strøk.
 - 58 prosent som har barnebarn passer disse. 72 prosent tror de passer barna oftere enn de faktisk gjør.
 - * 44 prosent yter omsorg, hjelper eller besøker ektefelle eller slektninger minst en gang i uken. Nærmere 50 prosent tror de bruker mer tid på dette.
 - * 30 prosent hjelper venner eller naboer minst en gang i uken. 57 prosent tror de bruker mer tid på dette.
 - * 42 prosent går på møter eller gjør oppgaver for organisasjoner, politiske partier, velforeninger osv. minst en gang i måneden. Nærmere 60 prosent tror de bruker langt mindre tid på dette.
 - * 72 prosent bruker tid på sosial omgang minst en gang i uken. 43 prosent tror de bruker mindre tid.
- (Kilde: TNS Gallup/Statens seniorråd)

Et oppsiktsvekkende funn i undersøkelsen er at hele 95 prosent av befolkningen har et inntrykk av at pensjonistene er langt mindre fysisk aktive enn de faktisk er.

– Det er ille at nesten hele befolkningen tror at pensjonistene er lite aktive. Sannheten er jo at de aller fleste har god helse og er i aktivitet flere ganger i uken, sier Frogn Sellæg.

Hun mener det er viktig å knuse disse mytene en gang for alle.

– Det gjør vi ved stå tydeligere frem, slutte å klage og fortelle at vi har det bra, sier hun.

Forbundsleder Jan Davidsen i Pensjonistforbundet kan skrive under på at det er en del myter knyttet til det å være pensjonist.

– Jeg tror mange ser for seg den gamle pensjonisten som de husker fra da de selv var barn, og tenker at det er slik det er å være pensjonist. Eller de kjenner til noen ensomme og syke pensjonister, og tenker at alle har det sånn. Men det er ikke slik de fleste pensjonister har det i dag. Flertallet har god helse og lever aktive liv, sier Jan Davidsen.

Les mer på VG, gå til følgende adresse på internett: <http://www.vg.no/forbruker/helse/forbruker/norske-pensjonister-stortrives/a/23612718/#xtor=CS4-1>

Et dikt av B.Bjørnson. Egentlig så det slik ut, rett fra Bjørnsons hånd:

Jeg velger meg april

*I den det gamle faller,
i den det ny får feste;
det volder litt rabalder,-
dog fred er ei det beste,
men at man noe vil.*

*Jeg velger meg april,
fordi den stormer, feier,
fordi den smiler, smelter,
fordi den evner eier,
fordi den krefter velter,-
i den blir somren til!*

Dagliglivet er ikke som det var – og slett ikke som det vil bli

Alle som har PC eller mobiltelefonen som faste holdpunkt i livet erfarer at det er systemer og krefter du ikke har kontroll over som bestemmer hva som kommer opp på skjermensiden. Noen standhaftige får prøver å holde ut uten slik hjelpemidler, selv om det er mer tungvint.

Hvordan kan det ha seg at det kommer opp en rekke tilbud om hotell – etter at du forlengst har bestilt?

Hvordan vet systemet at du liker en bestemt type litteratur, forfatter eller tema?

Hvordan kan det ha seg at du får tilbud om å bli venn med en person du ikke har hatt kontakt med på 40 år (som var en god venn den gang og sikkert igjen)?

Hvorfor får du tilbud fra butikken din på ting som du liker godt, og med tips om bruken?

Men hvordan kan et program finne ut at du er i målgruppen før du er klar over det selv?!

Årsaken er ganske enkelt at du legger igjen elektroniske spor i form av stikkord når du bruker kredittkort, mobiltelefon og PC som hjelpemidler. Når man kombinerer mange av disse elektroniske sporene vil et dataprogram lage en profil på deg. De som da ønsker å markedsføre et produkt kan da skreddersy sin reklame langt mer målrettet, og altså billigere for dem. Når to personer søker opp den samme nettsiden samtidig, vil begge få forskjellig, tilpasset, reklame på skjermensiden. Når de samme to leser samme avis, finner de kanskje ikke noe produktreklame som de er interessert i.

Sett fra forbrukersiden er de elektroniske hjelpemidlene helt utrolig gode. Sett fra markedsføringssiden gir det mulighet til å tjene ufattelig mye penger. I fjerde kvartal av 2015 tok Google inn ca. 160 milliarder kroner i reklameinntekt. Det digitale leksikonopplegget Wikipedia derimot drives av frivillige midler, og ber fra tid til annen om bidrag i størrelsesorden kr. 100 (og det bør vi støtte).

Under den klare forutsetning av vi vet hva vi søker opp – og ikke minst at vi ikke gir fra oss mer informasjon enn høyst nødvendig – har vi nesten ubegrensede muligheter til å få gjort ting via telefon og PC. Men det er en lang rekke personer som er ute etter ditt fødselsnummer, koder du bruker, personlige data, og lignende. **Svar aldri på slike forespørsler, slett uten å åpne!** Mange henvendelser og tilbud virker så uskyldig, men om du åpner disse vil noen kunne snike inn programmer som leter opp ting på din PC eller telefon som vil kunne

brukes mot deg, eller ta penger fra din bankkonto. Hvis noe virker for utrolig til å være sant, så er det nettopp det.

Systemsvakheter finnes også. Kriminelle ligger vanligvis foran når det gjelder å utnytte svakheter. Det er planer om å installere strømmålere som gir automatisk avlesning av din egen måler. Men for øyeblikket ligger det mulighet for noen kan ta kontroll over systemet, og f.eks. stenge all strøm til samtlige som er tilknyttet (by, region, land).

Et annet eksempel på systemfeil er at mange Facebook-brukere fikk tilsendt en sikkerhetssjekk etter bombeangrepet i den pakistanske byen Lahore i mars 2016 - til tross for at de ikke var i området:

«Går det bra med deg? Det ser ut som du er i området som er berørt av eksplosjonen i Gulshan-e Iqbal-parken i Lahore, Pakistan. La vennene dine få vite at du er trygg», står det i meldingen, som nådde mange også i Norge.

Kamerafunksjonen i dagens telefoner er ypperlig, og alltid tilstede. Da kan det kanskje være av interesse i vite at American Psychiatric Association (APA) offisielt har definert overdreven bruk av selfies (bilder av seg selv foran et eller annet interessant) som en *mental disorder* som kalles *selfities*:

Grenselinje selfities er når man daglig tar minst tre bilder av seg selv, men ikke legger det ut til andre;

Akutt selfities er når man daglig legger ut minst tre bilder av seg selv på nett til andre;

Kronisk selfities er en tilsynelatende ukontrollerbar bildetaking av seg selv hele tiden og at man legger ut disse bildene på sosiale media minst seks ganger i døgnet.

Årsaken sies å være mangelfull selvtilitt og ønske om kontakt med andre. Ifølge APA finnes det for tiden ingen kur, men en midlertidig behandling som kalles Cognitive Behavioral Therapy er tilgjengelig. Den dekkes av Obamacare.

Kan det være en dekkende behandlingsmåte at man ganske enkelt hele tiden oppfordrer den som lider av *selfities* til heller å fortelle om det som virkelig er interessant i bildene (natur, bygninger, landskap, foss, utsikt)?

Det ryktes at de store telefonprodusentene vil fjerne frontkameraet på nyere telefoner.

Akk, ja. I gamle dager sperret man inne personer som gikk alene og snakket ut i luften med andre; i dag er det ansett som normalen. Hvordan skal dette gå?

Sjur

Årsmøte for Pensjonistuniversitetet i Ålesund for 2015

Avholdt 25. februar 2016 kl. 18:00 på Høgskolen i Ålesund

Sak 1	Årsmøtet ble satt av styreleder Åshild Nordhus. Det var ingen innsigelser til innkalling og dagsorden.
Sak 2	Valg av møteleder Åshild Nordhus ble foreslått til møteleder og enstemmig valgt.
Sak 3	Valg av referent og protokollvitner Etter forslag ble Liv Welle valgt til referent. Til protokollvitner ble Ole Andreas Devold og Harriet Pedersen valgt.
Sak 4	Styrets årsberetning Åshild Nordhus gikk gjennom styrets årsberetning. Det var ingen kommentarer til årsberetningen.
Sak 5	Årsregnskap Sjur Brande tok seg av å presentere regnskapet. Det var spørsmål om kostnadene til julemøtet kunne føres som et tilnærmet beløp i årets regnskap. Styret ønsket å fortsette som tidligere . Julemøtet kommer med i regnskapet det påfølgende år. Dette forslaget ble støttet. Regnskapet vedtatt med akklamasjon.
Sak 6	Revisors beretning Revisors beretning ble referert. Revisor ble takket for godt arbeid.
Sak 7	Fastsetting av kontingent for 2016 Styret foreslo kontingent på kr 300,- i budsjettet. Dette ble vedtatt.
Sak 8	Styrets forslag til budsjett Budsjett ble foreslått med et overskudd på kr 100,-. Det var ingen kommentarer til budsjettet som ble vedtatt med akklamasjon.
Sak 9	Innkømne forslag fra medlemmene Det var ikke kommet inn noen forslag til saker til årsmøtet.
Sak 10	Valg av styre Åshild Nordhus hadde sagt seg villig til å stille som styrets leder i et år til. Hun ble valgt ved akklamasjon. Sjur Brande ble valgt for 2 nye år i styret. Helene Birkeland og Asbjørn Lade ble begge valgt som varamedlemmer for 1 år.
Sak 11	Valgkomite Terje Hansen og Reidun Håvik ble valgt for 2 nye år. Liv Ingebrigtsen ble valgt for 1 år.
Sak 12	Møteleder meddelte ansvarsfrihet for styret.

Vedtekter for Pensjonistuniversitetet i Ålesund fra feb. 2014 (Siste endret 27.feb.2014)

§1 Formål

Pensjonistuniversitetet i Ålesund (PUIÅ) er en frivillig, ideell og ikke-kommersiell forening som har til formål å gi medlemmene muligheter gjennom livslang læring å sette seg inn i emner de er interesserte i. PUIÅ skal være et forum for utveksling av kunnskaper og for menneskelig kontakt i tråd med Universitetet for den 3. alders (U3A) målsetting.

§2 Medlemskap

Medlemskap er åpent for alle pensjonister og andre over 60 år. Medlemskap er uavhengig av tidligere utdanning og yrkesmessig bakgrunn.

§3 Organisasjon

PUIÅ er en del av Studieforbundet Folkeuniversitetets organisasjon og tilpasset dennes vedtekter og forskrifter.

Vedtekter for PUIÅ skal være godkjent av Folkeuniversitetet. Landsmøtet i Folkeuniversitetet er høyeste myndighet.

Pensjonistuniversitetet i Ålesund er en selvstendig enhet med eget organisasjonsnummer i Enhetsregisteret. Styrets leder har signatur.

Egne medlemmer utfører det løpende administrative, økonomiske og praktiske arbeidet. Tillitsvalgte i PUIÅ kan anmode Folkeuniversitetet om å utføre deler av arbeidet etter avtale som kan justeres årlig. Det økonomiske grunnlaget dannes av medlemskontingent. Andre midler, som støtte til prosjekter, tilskudd og gaver, kan anvendes til foreningens formål.

§4 Styret

Pensjonistuniversitetet i Ålesund ledes av et valgt styre på 5 medlemmer, samt et styremedlem oppnevnt av Folkeuniversitetet.

Styreleder velges særskilt av årsmøtet for ett år.

Styremedlemmer velges for to år.

Styret velger selv innen sin midte nestleder, sekretær, kasserer og andre funksjoner.

Til styret velges særskilt 1. og 2. varamedlem; disse velges for ett år.

Styret er beslutningsdyktig når minst 4 medlemmer etter rimelig innkallingstid er tilstede, derav leder eller

nestleder. Ved stemmelikhet har møteleder dobbeltstemme.

§5 Valgkomité

Valgkomiteen velges av årsmøtet og består av 3 medlemmer pluss 1 varamedlem. Funksjonstiden er 2 år.

Valgkomiteen velger selv leder.

Valgkomiteen skal avgi innstilling til alle valg på årsmøtet. Det tilstrebes kontinuitet så vel som fornying. Valgkomiteens forslag sendes medlemmene sammen med de øvrige årsmøtedokumenter.

§6 Årsmøtet

Årsmøtet holdes hvert år innen utgangen av mars. Møtedato skal bekjentgjøres i god tid. Forslag til årsmøtet må skje skriftlig og være styret i hende senest 4 uker før årsmøtet. Sakspapirer skal være utsendt senest 2 uker før møtet. Årsmøtet skal behandle følgende saker:

- * Valg av møteleder, referent og to protokollunderskrivere
- * Styrets årsmelding
- * Regnskap, revisjonsrapport og budsjett. Herunder fastsettelse av kontingent
- * Forslag fra medlemmer og styre
- * Valg av styreleder, styremedlemmer og 1. og 2. varamedlem.
- * Valg av revisor for 2 år
- * Valg av medlemmer og varamedlem til valgkomiteen for to år
- * Valg av tillitsmenn skal foregå ved skriftlig votering hvis forslag om dette først blir vedtatt.

Alle valg og vedtak avgjøres med alminnelig flertall (se unntak i §8). Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende.

§7 Ekstraordinært årsmøte

Ekstraordinært årsmøte innkalles når minst 2/3 av foreningens styre, eller minst 2/3 av studiegruppelederne, eller minst 1/3 av de betalende medlemmene skriftlig krever det. Innkalling skal skje uten unødig forsinkelse med varsel om tidspunkt og sak minst 1 uke og maksimalt 3 uker før møtet. På det ekstraordinære årsmøtet behandles kun saker som står i innkallingen og underliggende dokumenter.

§8 Endring av vedtekter

Vedtak om endring av vedtekter skjer på årsmøte og krever 2/3 flertall fra de frammøtte (se §3 om gyldighet)

Behovet for antall soverom forandrer seg over tid. Det samme gjør lysten til å måke snø og klippe gress.

Snakk med oss om salg av bolig, samt finansiering og forsikring av ny bolig. Ta kontakt, så ser vi på mulighetene. Tlf. 70 11 30 00.

SPAREBANKEN MØRE

Kontakt til studiegrupper

Gruppe	Gruppekontakt	Telefon	e-post
Koordinator	Noralv Breivik	41440438	noralv.breivik@mimer.no
Byen vår	Egil Mjelva	97709303	emjelv@online.no
Datagruppe A	Liv Krigstad	42214704	liv.krigstad@mimer.no
Datagruppe B	Åshild Fallgren	70121046	ashild.fallgren@gmail.com
Datagruppe C	Ole Andreas Devold	92499188	oasty@online.no
Datagruppe D	Stein Stadsnes	92695066	stein4711@gmail.com
Digital foto	Reidun Haavik	98806011	reidun.haavik@hotmail.com
Engelsk litteratur	Henry R Norton	41362436	hnrorton2@gmail.com
Helse & velvære	Elisabeth Bondevik	92622249	elisabeth.bondevik@mimer.no
Kunst	Astrid Hatløy	70143085	astrid.hatlø@mimer.no
Kunstmaling	Asbjørn Kjell Lade	70155004	alade@online.no
Litteratur 2	Gunnhild Humblen	41208666	gunhild.humblen@gmail.com
Litteratur 3	Liv Ingebrigtsen	91557760	liv.barbro.ingebrigtsen@mimer.no
Litteratur 4	Liv Holte	70143132	liv.holte@hotmail.com
Quo Vadis	Sigurd Dybvik	91107120	sidy@mimer.no
Samfunnsgruppa	Oddny Heen	90574183	oddny.heen@hotmail.com
Spansk v. komne	Anne E Løvold	97988596	loevann@hotmail.com

Vi hører av og til at ordet *universitet* i navnet vårt kan mislede noen til å tro at man trenger all verdens avanserte bakgrunn, eller at vi sysler med ubegripelige tanker, og sånt noe.

Dette er helt feil. Vi er rett og slett en gjeng av enkle og greie mennesker av alle slag, som er interessert i lære ting som vi kan ha glede av sammen med andre. Så enkelt er det!

Les mer om formålet med vår felles aktiviteter på neste side — og si gjerne fra om du vil være med i noen av våre grupper.

Eller om du vil starte en ny gruppe?

Ta gjerne en titt på våre hjemmesider:
www.puiaa.no

BRAGES®

BILFORRETNING

service@brages.no
www.brages.no
telefon 7017 8200

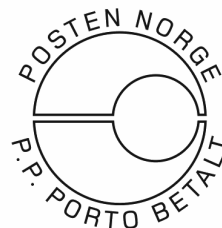
vi lever av din tillit

Adresselapper settes her

Returadresse ved feil adresse:

Pensjonistuniversitetet i Ålesund
v/ Herbert Gartz
Larsgårdsalleen 48
6009 Ålesund

B

Tillitsvalgte 2015:

Leder Åshild Nordhus, Store-Nørve 13 d, 6009 Ålesund, tlf 97177510, aanordhu@online.no
Styremedlem (nestleder) Herbert Gartz, Larsgårdsalleen 48, 6009 Ålesund, tlf 90048885, herbert@gartz.no
Styremedlem (studiekoordinator) Noralv Breivik, Urabakken 7, 6017 Ålesund, tlf 41440438, noralv.breivik@mimer.no
Styremedlem (kasserer) Sjur Brande, PB 4019 Moa, 6048 Ålesund, tlf 9220 3697, sjur.brande@live.no
Styremedlem Liv A. Welle, Johanmarka 2, 6017 Ålesund, tlf. 99711254, liv.welle@hotmail.com
Varamedlem Helene Birkeland, Klokkersundvn. 11, 6015 Ålesund, tlf. 90921130, helbirke@online.no
Varamedlem Asbjørn Lade, Moa Park 2, 6018 Ålesund, tlf. 974 01 117, alade@online.no

Redaksjonskomiteen består av:

Herbert Gartz, tlf.90048885, herbert@gartz.no; Lars Olausen, tlf. 91531312, lars.olaussen@gmail.com;
Sjur Brande, tlf 92203697, sjur.brande@live.no; Åshild Nordhus, tlf 97177510, aanordhu@online.no

Pensjonistuniversitetets virksomhet er dannet på frivillig innsats, kombinert med egeninteresse og individuelle ønsker, samt behovet for sosial kontakt. Det å dele felles interesser er givende. Det gir oss nytt engasjement og utfordringer, utvider vår horisont, og gir oss nye kunnskaper. Det sosiale samværet på denne konstruktive måten gir oss tilhørighet, og det fører til at nye vennskap dannes. I Pensjonistuniversitetet i Ålesund bruker vi idéene i *Universitetet for den tredje alder* slik:

1. Først og fremst å vekke lysten til å lære, og derved stimulere til egen aktivitet;
2. dernest å gi pensjonister mulighet til å ta styring over eget liv; og ikke minst
3. det å være med i et sosialt nettverk.

Det er ett av våre mange gode kort at Pensjonistuniversitetet har mange studiegrupper som drives med liv og lyst av egne medlemmer. Det legges stor vekt på det sosiale aspektet så vel som interessefeltet. Identitet, verdier og selvforståelse er andre poeng. Hovedparten av aktiviteten i studiegruppene våre bygger opp om akkurat dette. Vi diskuterer med respekt for andres meninger, og er velsignet fri for detaljert styring. Vi utvikler oss ved å lytte til hverandre, og modnes ved det.

Medlemskap er åpent for alle pensjonister og andre over 60 år. Medlemskap er uavhengig av tidligere utdanning og yrkesmessig bakgrunn.

Oppdatert:	Pensjonistuniversitetet i Ålesund. Møteplan våren 2016.																								Servere og rydde		
13.03.2016																											
Gruppe	Leder	Dag	Kl.	Måned	Januar				Februar				Mars					April				Mai				Juni	temamøte
				↓Sted Uke→	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
Byen vår	Egil Mjelva	Tirsdag	1000-1200	Frivilligsentralen		12		26		9		25		8				5		19		3			31	14?	28.1
Data A	Liv Kringstad	Onsdag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.		13		27		10		24		9				6		20		4		18	1	15?	
Data B	Åshild Fallgren	Fredag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.		15		29		12		26		11				8		22				20	3	17?	
Data C	Ole Andreas Devold	Fredag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.	8		22		5		19		4		18			15		29		13		27	10		
Data D	Stein Stadsnes	Onsdag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.			20		3		17		2		16			13		27		11		25	8		
Digital foto	Reidun Haavik	Mandag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.		11		25		8		22		7				4		18		2			30	13?	
Engelsk litteratur	Henry Norton	Mandag	1000-1200	Sp.vik omsorgs.		11		25		8		22		7				4		18		2			30	13?	
Helse & velvære	Elisabeth Bondevik	Torsdag	Etter avtale	Etter avtale																							28.4
Kunst	Astrid Hatle	Torsdag	1200-1345	Etter avtale		14		28		11		25		10				7		21				19	2	16?	31.3
Kunstmaling	Asbjørn Lade	Tirsdag	1200-1430	Sp.vik omsorgs.		12		26		9		23		8				5		19		3			31	14?	
Litteratur 2	Gunhild Humblen	Tirsdag	1215-1400	Ål. Bibliotek		12		26		9		23		8				5		19		3			31	14?	
Litteratur 3	Liv Ingebrigtsen	Mandag	1200-1345	Frivilligsentral		11		25		8		22		7				4		18		2			30	13?	
Litteratur 4	Liv Holte	Onsdag	1200-1345	Sp.vik omsorgs.		13		27		10		24		9				6		20		4		18	1	15?	
Quo Vadis	Sigurd Dybvik	Tirsdag	1200-1345	San.hjemmet Bogneset			19				16				15			12				10			7		25.2
Samfunnsgruppa	Oddny Heen	Onsdag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.		13		27		10		24		9				6		20		4		18	1	15?	
Spansk	Anne Løvdal	Tirsdag	1330-1530	Sp.vik omsorgs.		12	19	26	2	9	16	23	1	8	15			5	12	19	26	3	10	24	31	7	

Studiekoordinator: Noralv Breivik, Urabakken 7, 6017 Ålesund Telefon 70141876 Mobil: 41 44 04 38

E-post: noralv.breivik@mimer.no

Studiegruppene må være oppmerksomme på når de skal hjelpe til med servering og rydding på temamøtene. Gruppene avgjør selv om de vil ha møter i uke 24